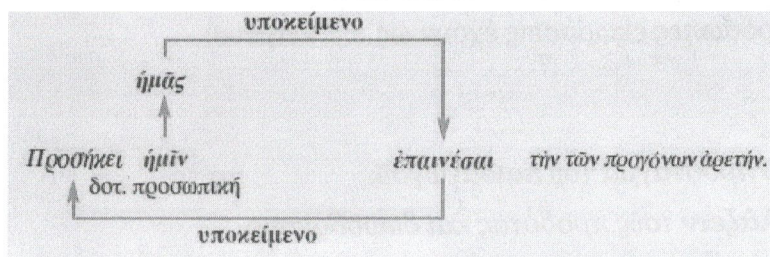

Απρόσωπη σύνταξη

Απρόσωπα ή τριτοπρόσωπα ρήματα ονομάζονται όσα βρίσκονται στο γ' ενικό πρόσωπο και δε δέχονται ως υποκείμενο πρόσωπο ή πράγμα (απρόσωπη σύνταξη). Μερικά από τα συνηθέστερα απρόσωπα ρήματα είναι:

ἀγγέλλεται	μέλλει (πρόκειται)
ἄρκει (εἶναι ἀρκετό)	νομίζεται
δεῖ (πρέπει)	ὁμολογεῖται
δοκεῖ (φαίνεται καλό, αποφασίζεται)	πρέπει
ἔστι / ἔνεστι / πάρεστι (εἶναι δυνατόν)	προσθήκει (αρμόζει, ταιριάζει)
ἐγχωρεῖ (επιτρέπεται)	συμβαίνει
ἐνδέχεται	συμφέρει
ἔξεστι (εἶναι δυνατόν, επιτρέπεται)	φαίνεται
λέγεται	χρῆ (πρέπει) κ.ά.

Απρόσωπες εκφράσεις = περιφράσεις που σχηματίζονται:

1. α) Με το ρήμα *έστι* και ένα αφηρημένο ουσιαστικό ή το ουδέτερο ενός επιθέτου ή μιας μετοχής:

ἀγαθόν ἐστι (εἶναι καλό)	θαυμαστόν ἐστι
ἄδηλόν ἐστι (δεν εἶναι φανερό)	καλόν ἐστι
ἀναγκαῖόν ἐστι	κίνδυνός ἐστι
ἀνάγκη ἐστὶ	λόγος ἐστὶ (λέγεται, ὑπάρχει φήμη)
ἄξιόν ἐστι (αξίζει)	νόμος ἐστὶ
δεινόν ἐστι (εἶναι φοβερό)	ῥαδίόν ἐστι (εἶναι εύκολο)
δέον ἐστὶ (πρέπει)	σαφές ἐστι
δέος ἐστὶ (ὑπάρχει φόβος)	φανερὸν ἐστι
δηλόν ἐστι (εἶναι φανερό)	φόβος ἐστὶ
δυνατόν ἐστι	χρήσιμόν ἐστι
δίκαιόν ἐστι	χαλεπὸν ἐστι (εἶναι δύσκολο)
εἰκός ἐστι (εἶναι φυσικό)	χρεών ἐστι (εἶναι ἀναγκαῖο/μοιραῖο)

2. β) Με το ρήμα *έχει* και ένα τροπικό επίρρημα:

ἀναγκαίως ἔχει (εἶναι ἀναγκαῖο)	κακῶς ἔχει (εἶναι κακό)
ἀρκούντως ἔχει (ἀρκεῖ)	καλῶς ἔχει (εἶναι καλό, σωστό)
δεινῶς ἔχει (εἶναι φοβερό)	ὀρθῶς ἔχει (εἶναι σωστό, ὀρθό)
εὖ ἔχει (εἶναι καλό)	ῥαδίως ἔχει (εἶναι εύκολο) κ.ά.

Το υποκείμενο των απρόσωπων ρημάτων και εκφράσεων

Τα απρόσωπα ρήματα και οι απρόσωπες εκφράσεις έχουν ως υποκείμενο:

1. **α) Απαρέμφατο:**

Δεῖ τὸν παῖδα ζῆν κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ παιδαγωγοῦ.

Προσῆκει μισεῖν καὶ κολάζειν τοὺς προδότας καὶ δωροδόκους.

Ἀνάγκη ἐστὶ μάχεσθαι.

2. **β) Δευτερεύουσα πρόταση**, κυρίως ειδική, πλάγια ερωτηματική ή ενδοιαστική:

Ἀγγέλλεται ὅτι βασιλεὺς ἀφίκετο. [ειδική]

Ἀδηλὸν ἐστὶ εἰ βουλήσονται φίλοι εἶναι. [πλάγια ερωτηματική]

Δέος ἐστὶ μὴ παρακρουσθῇτε ὑπὸ τούτων. [ενδοιαστική]

Η δοτική προσωπική

1. Κοντὰ σε απρόσωπα ρήματα και απρόσωπες εκφράσεις τίθεται συνήθως ένας προσδιορισμός σε δοτική πτώση που δηλώνει το πρόσωπο στο οποίο αναφέρεται το ρήμα και ονομάζεται **δοτική προσωπική** :

Ἐξεστὶ σοί, ὦ υἱέ, σῶσαι τὸν πατέρα. (εἶναι δυνατόν σε σένα)

Ἔδοξέ μοι τὴν ἐπιστολὴν πέμπειν.

2. **Η δοτική προσωπική**, μετατρεπόμενη σε αιτιατική, δίνει το υποκείμενο του απαρεμφάτου που λειτουργεί ως υποκείμενο του απροσώπου ρήματος.

π.χ. **Χρή ἡμῖν ἐπαινεῖν τοὺς δικαίους ἄνδρας.**

(Χρή = P, ἐπαινεῖν = Y του ρήμ., τελ. απρμφ., ἡμῖν = δοτ. προσωπική & συνεπώς, ἡμᾶς = Y του απρμφ)

Σημ.: Στην απρόσωπη σύνταξη έχουμε πάντοτε **ε τ ε ρ ο π ρ ο σ ω π ῖ α**, αφού το Y του ρήμ. δεν γίνεται να είναι ίδιο με το Y του απρμφ.

● Άσκηση

Να κάνετε τη σύνταξη των απροσώπων ρημάτων & εκφράσεων των προτάσεων:

1. Προσῆκει μισεῖν καὶ κολάζειν τοὺς προδότας καὶ δωροδόκους.
2. Ῥάδιον ἐστὶν ὑμῖν διαβαίνειν τὸν ποταμόν.
3. Ἀνάγκη ἐστὶ ἡμῖν φυλάττειν τὴν πόλιν.
4. Δοκεῖ αὐτοῖς τὴν εἰρήνην δέχεσθαι.
5. Προσῆκει τοῖς πολίταις πείθεσθαι τοῖς νόμοις.
6. Ἔδοξεν Ἀθηναίοις τειχίζειν τὴν πόλιν.
7. Ἄξιόν ἐστὶν ἀνθρώποις μεμνησθαι τῆς ἀρετῆς.
8. Τοῖς ιδιώταις ἔξεστι τὰς δαπάνας συντέμνειν.